

R-016001

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA0CM601 : General English

(Text-A Book of Plays)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 Answer the following questions in brief : (ANY SEVEN) 14
- (1) How does Othello describe himself at the end of the scene ?
 - (2) Describe Emilia's defence of her mistress.
 - (3) How did the four friends propose to seek out and help Sergeant Smith?
 - (4) What story did Carter tell the maitre d' hotel about the purpose of their reunion? ?
 - (5) What does Aunt Jane think of Jack and Jill's domestic arrangements?
 - (6) What mistake does Aunt Jane suspect she has made?
 - (7) Who kills Emilia and how?
 - (8) Why does Jill send off the cheque to Dr.Martin?
 - (9) What does Othello do when he sees Desdemona asleep in her bedchamber?
- 2 (A) REFERENCE TO CONTEXT (Read the following dialogues and write who speaks the dialogue with whom and in which play) (any FIVE) 10
- (1) "Why be Mr Tenant when you can be Mr Owner."
 - (2) "I've never owed a penny in my life -cash down, that's my motto and e want you to do the same."
 - (3) "So we have here a leading public man, London's most popular playwright, and an incipient Priest of the Church. Quite a success story."
 - (4) "'Public Man on Rationing Charge' would look nice in the Sunday papers,"
 - (5) "I have no great devotion to the deed. And yet he hath given me satisfying reasons"
 - (6) "But that's absurd ! How can you pay seven pounds eight and eight pence out of six pounds"
 - (7) "O, the more angel she, and you the black devil".

(B) GIVE MEANING OF THE FOLLOWING WORDS

- (1) Austerity
- (2) Illuminating
- (3) Tartar
- (4) Fordoes

4

3 (A) Write a press report on any one of the following.

- (1) Tragic road accident
- (2) Severe earthquake
- (3) PM's visit

8

(B) EMAIL WRITING : (ANY ONE)

- (1) Write an email to the registrar of Shri Govindguru University, asking information about different certificate courses running by the university.
- (2) Write an email to IRCTC asking information regarding summer holiday tour packages.

6

4 (A) Write one word for the following sentences :

- (1) Life history of a person written by himself.
- (2) A speech delivered without any previous preparation.
- (3) One who does not take any alcoholic drink.
- (4) Certain to happen.
- (5) One who believes in fate.
- (6) Study of birds.
- (7) A person with eighty years of age.
- (8) A person who is always hopeful and looks upon the brighter side of things.

8

(B) Read the following paragraph carefully and choose the correct options from the group of words given below to fill in the blanks in the paragraph :

Agriculture is a (1) _____ sector of our economy and credit plays an important role in increasing agriculture production. Availability and access to adequate, timely and low cost credit from institutional sources is of great (2) _____ especially to small and marginal farmers. Along with other inputs, credit is essential for establishing sustainable and (3) _____ farming systems. Most farmers are small producers engaged in agricultural activities in areas of widely (4) _____ potential. Experience has shown that easy access to financial

6

services at affordable cost (5) _____ affects productivity, asset formation and income and food security of the rural poor. The major concern of the Government therefore is to bring all the farmer households within the banking (6) _____ and promote complete financial inclusion. The Government has initiated several policy measures in improve the accessibility of farmers to institutional sources of credit (importance, profitable, positively, varying , dominant , fold)

5 MCQ :

14

- (1) In which of the following play we find the character of Roderigo?
(A) The Never-Never Nest (B) Othello
(C) Reunion (D) Refund
- (2) The play 'Reunion' is written by.....
(A) W.St.John Tayleur (B) Shakespeare
(C) Cedric Mount (D) Lady Gregory
- (3) Jack and Jill earn only
(A) Six pounds (B) Six dollars
(C) Six rubbles (D) Six franks
- (4) Which of the following thing of Desdemona Iago puts in Cassio's chamber?
(A) New dress (B) Handkerchief
(C) Hat (D) Gold ring
- (5) Othello kills Desdemona with...
(A) a gun (B) Sword
(C) Cushion (D) Dagger
- (6) "I think it's wonderful my dears" is spoken by.....
(A) Aunt Jane (B) Bianca
(C) Jill (D) Emilia
- (7) Netiquette means:
(A) Internet-Etiquette (B) Net-Internet charges
(C) An Eighty-plus person (D) Clever
- (8) 'The sitting room in a house' is called _____.
(A) Villa (B) Mansion
(C) Lounge (D) Castle
- (9) The meaning of 'commend' is
(A) Praise (B) Hatred
(C) Order (D) Common

- (10) The meaning of 'solicit' is
(A) Permission (B) Request
(C) Order (D) Praise
- (11) The meaning of 'prosperous' is.....
(A) Praise (B) Poor
(C) Wealthy (D) Proposal
- (12) The meaning of 'cosy' is
(A) Comfortable (B) Uncomfortable
(C) Painful (D) Costly
- (13) The heading of a press report is always
(A) Long (B) Short
(C) Exaggerated (D) Descriptive
- (14) The first paragraph of a press report is known as
part.
(A) Heading (B) Source of information
(C) Lead (D) Descriptive
-

R-016048

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C601 : Sanskrit

(Karak Prakran)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 (अ) सूत्रो समञ्जसो : (गमे ते अेक) 4
(1) कर्तुरीप्सिततमं कर्म । १, ४, ४६
(2) साधकतमं करणम् । १, ४, ४२
- (ब) नीयेनाभांथी कोर्ध पश्च बे पर नोंध लपो : 10
(1) तृतीया विभक्तिना उपयोगो.
(2) ईप्सिततमवद् अनीप्सितम् अपि कारकं कर्म संज्ञस्यात् ।
(3) येनाङ्ग विकारः ।
(4) कारके
- 2 (अ) सूत्रो समञ्जसो : (गमे ते अेक) 4
(1) रूच्यर्थानां प्रीयमाणः ।
(2) भीत्रार्थानां भयहेतुः ।
- (ब) नीयेनाभांथी कोर्ध पश्च बे पर नोंध लपो : 10
(1) यतुर्था विभक्तिना उपयोगो.
(2) ध्रुवम्पायेऽपादानम् । सूत्र समञ्जसो.
(3) पृथग् - विना - नानाभिः तृतीया अन्यतरस्याम् ।
(4) अधिकरणम् शब्द नोंध.
- 3 टूकनोंध लपो : (गमे ते बे) 14
(1) भाषानां अंगो
(2) भाषा अध्ययन पद्धतिओ.
(3) संस्कृतभाषानी उत्पत्ति अने विकास
(4) संस्कृत स्वरोनो विकास.
- 4 टूकनोंध लपो : (गमे ते बे) 14
(1) वेद अने अवेस्तानी तुलना

R-016048]

1

[Contd...

- (2) 'सतम्' અને 'કેન્તુમ' વર્ગ ભાષાઓનો પરિચય આપો.
 (3) સંસ્કૃત સ્વરભાર
 (4) સંસ્કૃત વ્યંજનોનો વિકાસ

5 (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

7

- (1) અષ્ટાધ્યાયીની રચના _____ કરી. (પાણિની, કાત્યાયન, પતંજલિ)
 (2) પાણિનીના વ્યાકરણના ચૌદ સૂત્રો _____ નામે ઓળખાય છે.
 (માહેશ્વર સૂત્રો, પારાશરસૂત્રો, ન્યાયસૂત્રો)
 (3) સમ્પ્રદાન કારકને કઈ વિભક્તિ દ્વારા રજૂ કરી શકાય છે.
 (તૃતીયા, ચતુર્થી, પંચમી)
 (4) ભાષાશાસ્ત્રના અધ્યયનની _____ પદ્ધતિઓ છે. (બે, ત્રણ, ચાર)
 (5) વિશ્વની બધી ભાષાઓને મુખ્યત્વે કેટલા _____ કુળમાં વિભાજિત
 કરવામાં આવી છે. (ત્રણ, અગિયાર, બાર)
 (6) અયોગાત્મક ભાષાને _____ કહેવામાં આવે છે.
 (પ્રકૃતિપ્રધાન, વિકૃતિપ્રધાન, વિભક્તિપ્રધાન)
 (7) દ્રાવિડ પરિવારની ભાષાઓ _____ ભારત સાથે સંબંધિત છે.
 (ઉત્તર, પૂર્વ, દક્ષિણ)

(બ) યોગ્ય જોડકા જોડો :

7

(1) સહયુક્તે	(A) પતંજલિ
(2) સમ્પ્રદાન કારક	(B) સ્વરપ્રધાન
(3) અષ્ટાધ્યાયી	(C) ચતુર્થી વિભક્તિ
(4) માષ્યકાર	(D) અધિકરણમ્
(5) સંસ્કૃતભાષા	(E) વીરોસ્
(6) આધારો	(F) અપ્રધાને
(7) ભારતીય આદિમ પ્રજા	(G) પાણિની

R-016019

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C601 : Gujarati

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-૨)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 અનુગાંધીયુગને ઘડનારા પરિબળો દર્શાવી આ યુગમાં સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલાં નવપ્રસ્થાનો જણાવો. 14

અથવા

- 1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સર્જકની સાહિત્ય સેવાનો વિસ્તૃત પરિચય કરાવો.
(1) રાજેન્દ્ર શાહ
(2) નિરંજન ભગત
(2) ઉશનસૂ

- 2 કૃતિ પરિચય કરાવો : (કોઈ પણ બે) 14
(1) બારી બહાર
(2) પરિક્રમા
(3) મોરનાં ઈંડા
(4) સ્વપ્ન પ્રયાણ

- 3 આધુનિક યુગમાં ઘડતર પરિબળો જણાવી આ યુગમાં સાહિત્યક્ષેત્રે થયેલા નવપ્રસ્થાનો અને પ્રદાનો જણાવો. 14

અથવા

- કોઈ એક સર્જકની સાહિત્યસેવાનો પરિચય કરાવો.
(1) સુરેશ જોષી
(2) રઘુવીર ચૌધરી
(3) મધુરાય

4 કૃતિ પરિચય કરાવો : (કોઈપણ બે)

- (1) પેરેલિસિસ
- (2) નાઈટમેર
- (3) અંગત
- (4) ઠેરો

5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો.

- (1) અનુગાંધીયુગને બીજા _____ નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
 - (A) નર્મદયુગ
 - (B) ગોવર્ધનયુગ
 - (C) મુનશીયુગ
 - (D) સૌંદર્યયુગ
- (2) રાજેન્દ્ર શાહના સોળ કાવ્યસંગ્રહોનો સંકલિત સંગ્રહ _____ નામે પ્રકાશિત થયો.
 - (A) સમગ્ર કવિતા
 - (B) સંકલિત કવિતા
 - (C) સકલ કવિતા
 - (D) સમસ્ત કવિતા
- (3) મોહનલાલ પટેલની _____ વાર્તાઓ જીવનની યાંત્રિકતાની છબીને ઝીલે છે.
 - (A) આંધળી માનો કાગળ
 - (B) ઈંટોના સાત રંગ
 - (C) લિખિતંગના પાયલાગણ
 - (D) સમુદી
- (4) સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર _____ કાવ્યો લખે છે.
 - (A) ઈલા કાવ્યો
 - (B) મગન કાવ્યો
 - (C) મૃણાલ કાવ્યો
 - (D) લઘરા કાવ્યો
- (5) નિરંજન ભગતે _____ નાં કાવ્યોનો અનુવાદ આપ્યો છે.
 - (A) ઓડનના કાવ્યો
 - (B) વોલ્ટ વ્હિટમન
 - (C) બોદલેર
 - (D) રિલ્કે
- (6) ગુજરાતીમાં આધુનિક નવલકથાના પ્રણેતા _____ છે.
 - (A) રાધેશ્યામ શર્મા
 - (B) મુકુંદ પરીખ
 - (C) સુરેશ જોષી
 - (D) મધુરાય
- (7) 'મરણોત્તર' નવલકથાના લેખક _____ છે.
 - (A) કિશોર જાદવ
 - (B) સુરેશ જોષી
 - (C) મધુરાય
 - (D) ધીરુબહેન પટેલ

- (8) નીચેનામાંથી _____ કવિને જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો છે.
- (A) રાજેન્દ્ર શાહ (B) રાજેન્દ્ર શુક્લ
(C) રાજીવ પટેલ (D) રાજેન્દ્ર પટેલ
- (9) નીચેનામાંથી _____ નવલકથા અસ્તિત્વવાદી છે.
- (A) મળેલા જીવ (B) પ્રેમધરા
(C) આકાર (D) કાયની બારી
- (10) 'અમૃતા' નવલકથાના સર્જક _____ છે.
- (A) રાધેશ્યામ શર્મા (B) સુમન શાહ
(C) સત્યજીત શર્મા (D) રઘુવીર ચૌધરી
- (11) 'ભાવ-અભાવ' નવલકથાના લેખક _____ છે.
- (A) ચિનુ મોદી (B) લાભશંકર ઠાકર
(C) કિશોર જાદવ (D) રાવજી પટેલ
- (12) 'જંઝા' નવલકથાના લેખક _____ છે.
- (A) લાભશંકર ઠાકર (B) રાવજી ચૌધરી
(C) સુમન શાહ (D) કાનજી પટેલ
- (13) મફત ઓઝાએ લખેલી કૃતિ _____ છે.
- (A) લીલા સાગર (B) ભવસાગર
(C) સૂકેતુ (D) શૈલ
- (14) ઉશનસૂનું મૂળ નામ _____ છે.
- (A) ઝીલાભાઈ દેસાઈ (B) નટવરલાલ પંડ્યા
(C) મકરંદ દવે (D) નાથાલાલ દવે

R-016026

Seat No. _____

B. A. (Sem VI) Examination

April - 2022

BA00C601 : Hindi

(पाश्चात्य काव्यशास्त्र एवं हिन्दी आलोचक)

(Core Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 प्लेटो के 'काव्य सत्य और अनुकरण सिद्धांत' की विस्तार से चर्चा कीजिए । 14
अथवा
- 1 मैथ्यू आर्नल्ड के काव्य सम्बन्धी विचारों पर प्रकाश डालिए । 14
- 2 मार्क्सवाद की विस्तृत चर्चा करते हुए उसकी महत्ता को स्पष्ट कीजिए । 14
अथवा
- 2 स्वच्छंदतावाद के मूल विचारों की विस्तृत चर्चा करते हुए उसके महत्तम पर प्रकाश डालिए । 14
- 3 हिन्दी आलोचक के रूप में आचार्य रामचंद्र शुक्ल के योगदान की चर्चा कीजिए । 14
अथवा
- 3 "नामवरसिंह वर्तमान हिन्दी आलोचना के आधार स्तम्भ है" उक्त विधान की विस्तृत चर्चा कीजिए । 14
- 4 संक्षेप में लिखिए : 14
(अ) बिम्ब अथवा मिथक ।
(आ) प्रतीक अथवा मनोविश्लेषणवाद ।

[Contd...

R-016026]

1

5 सूचनानुसार लिखिए :

14

(अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए :

- (1) 'कविता जीवन की आलोचना है' कथन _____ है ।
(सुकरात, प्लेटो, मैथ्यू आर्नोल्ड)
- (2) प्लेटो के शिष्य का नाम _____ है ।
(अरस्तु, सिकंदर, सुकरात)
- (3) मार्क्स का जन्म 5 मई _____ को हुआ था ।
(1818, 1819, 1820)
- (4) छायावाद के समर्थ आलोचक _____ थे ।
(रामचंद्र शुक्ल, नंददुलारे बाजपेयी, नामवरसिंह)
- (5) _____ द्वंद्वात्मक भौतिकवाद कहलाता है ।
(मार्क्सवाद, स्वछंदतावाद, मनोविश्लेषणवाद)

(आ) निम्नलिखित विधान सही है या गलत यह बताइए :

- (1) प्लेटो के मतानुसार कला अनुकृति की अनुकृति है ।
- (2) रामविलास शर्मा मार्क्सवादी आलोचक हैं ।
- (3) 'मूल्य एवं संप्रेषण सिद्धान्त' के प्रणेता आई.ए. रिचर्ड्स थे ।
- (4) स्वछंदतावाद के प्रवर्तक आचार्य नंददुलारे बाजपेयी हैं ।
- (5) बिम्बवादी आन्दोलन का सूत्रपात बादलेयर के द्वारा किया गया ।

(इ) सही जोड़े मिलाइए :

(1) आदर्श गणराज्य से कवियों को निष्कासित कर देना चाहिए ।	(1) आचार्य रामचंद्र शुक्ल
(2) रसवादी आलोचक	(2) प्लेटो
(3) मार्क्सवादी आलोचक	(3) आई.ए. रिचर्ड्स
(4) मानव जाति का सामूहिक स्वप्न एवं सामूहिक अनुभव	(4) नामवरसिंह

R-016055

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C601 : Sociology

(Social History in India) (Core Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 જાતિનો અર્થ આપી જાતિ તત્ત્વોનું વર્ગીકરણ જણાવો. 14
અથવા
- 1 સામાજિક ઇતિહાસનો અર્થ આપી તેનું સ્વરૂપ સમજાવો.
- 2 સામાજિક સુધારણાનો અર્થ આપી સામાજિક સુધારણાનાં લક્ષણો જણાવો. 14
અથવા
- 2 ભારતીય સમાજ પર મુસ્લિમ સંસ્કૃતિનો પ્રભાવ.
- 3 ગાંધીજીનો પુનઃ નિર્માણનો ખ્યાલ જણાવો. 14
અથવા
- 3 સમાજ સુધારક તરીકે સ્વામી વિવેકાનંદના વિચારો જણાવો.
- 4 ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરનું જીવન અને કાર્યો. 14
અથવા
- 4 સામાજિક ન્યાય વિશે ડૉ. આંબેડકરના વિચારો.
- 5 (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો. 7
- (1) ને ઇતિહાસના પિતા ગણવામાં આવે છે.
(A) હેરી ડોટ્સ
(B) રેનિયર
(C) રાયનબી
- (2) પુરાણોમાં ભારતને કહેવાય છે.
(A) ભારતવર્ષ
(B) હિન્દ
(C) ઈન્ડોસ
- (3) આર્ય સમાજની સ્થાપના કરી.
(A) સ્વામી વિવેકાનંદ
(B) રાજારામ મોહનરાય
(C) દયાનંદ સરસ્વતી

R-016055]

1

[Contd...

- (4) ગાંધીજી ઉપર પુસ્તકોનો પ્રભાવ હતો.
 (A) દાસ કેપિટલ
 (B) હેરોલ્ડ
 (C) અન ટુ ધી લાસ્ટ
- (5) વીસમી સદીના મેનેજમેન્ટ ગુરુ હતા.
 (A) નરેન્દ્ર મોદી
 (B) સરદાર પટેલ
 (C) ગાંધીજી
- (6) સ્વતંત્ર ભારતના પ્રથમ કાયદાપ્રધાન હતા.
 (A) રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
 (B) એન. માધવરાવ
 (C) ડો. આંબેડકર
- (7) આંબેડકર 30 સપ્ટેમ્બર 1965માં પક્ષની સ્થાપના કરી હતી.
 (A) સમતા
 (B) ભારતીય રિપબ્લિકન પક્ષ
 (C) સ્વતંત્ર મજદૂર પક્ષ

(બ) જોડકાં જોડો

(1) સુલેમાન પર્વત	(1) 1828
(2) આત્મીય સભા	(2) રશિયન મહિલા બ્લેવેલ્સકી
(3) થિયોસોફિકલ સોસાયટી	(3) 6000 ફૂટ ઊંચો
(4) ગાંધીજી	(4) હિન્દુ ધર્મમાં પેઠેલો સડો
(5) અસ્પૃશ્યતા	(5) હરિજન સેવક સંઘ
(6) ડો. આંબેડકરનો જન્મ	(6) મહાર આંદોલન
(7) ડો. આંબેડકર	(7) મધ્યપ્રદેશના મહુગામમાં

7

ENGLISH VERSION

- 1 Define Race and explain Racial Diversity in Indian Society. 14
 OR
 Describe the meaning and nature of social history.
- 2 Give the meaning of social reform and state the features 14
 of social reform.
 OR
 Influence of Muslim culture on Indian Society.
- 3 Explain Gandhiji's Concept of Reconstruction. 14
 OR
 Explain the thoughts of Swami Vivekanada as a social reforms.

R-016055]

2

[Contd...

4 Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's life and works. 14

OR

Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's thoughts on social justice. 14

5 (A) Fill in the Blanks : 7

- (1) _____ is considered as the father of history.
(A) Herodotus
(B) Rainier
(C) Rajan
- (2) In the puran Bharat is called as _____.
(A) Bharatvarsh
(B) Hind
(C) Indos
- (3) Aarya Samaj was established by _____.
(A) Swami Vivekanand
(B) Raja Ram mohanray
(C) Dayanand Saraswati
- (4) Gandhi was influenced by _____ the book.
(A) Daskapital
(B) Harold
(C) Unto this last
- (5) _____ was Management Guru of 20th century.
(A) Narendrabhai Modi
(B) Sardar Patel
(C) Gandhiji
- (6) The first law minister of independent India was _____.
(A) Rajendra Prasad
(B) N. Madhava Rao
(C) Dr. Baba Sahib Ambedkar.
- (7) Ambedkar established _____ the party on 30th Sep 1996.
(A) Equality
(B) Indian Republican party
(C) Independent labor party.

(B) Match the following. 7

(1) Suleiman mountain	(1) 1828
(2) Atmiya Sabha	(2) Russian female blavatski
(3) Theosophical society	(3) 6000 feet high
(4) Gandhiji	(4) Decay in Hinduism
(5) Untouchability	(5) Harijan Sevak Sangh
(6) Birth of Ambedkar	(6) Mahar Movement
(7) Dr. Ambedkar	(7) Madhyapradesh's Mahu village.

R-016049

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C602 : Sanskrit - Shrimad Bhagvad Gita

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્રના બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોક વિસ્તારથી સમજાવો : 4
(1) વેદાનાં સામવેદોઽસ્મિ દેવાનામસ્મિ વાસવઃ।
ઇન્દ્રિયાણાં મનશ્ચાસ્મિ ભૂતાનામસ્મિ ચેતના ॥
(2) યથા નદીનાં બહવોઽમ્બુવેગાઃ સમુદ્રમેવા ભિમુખા દ્રવન્તિ।
તથા તવામી નરલોકવીરા વિશન્તિ વક્ત્રાણ્યભિવિ જ્વલન્તિ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો : 10
(1) વિભૂતિયોગ
(2) વિશ્વરૂપદર્શન
(3) વ્યક્તોપાસનાની મહત્તા
(4) ભક્તના લક્ષણો
- 2 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોક વિસ્તારથી સમજાવો : 4
(1) રાજસિ પ્રલયં ગત્વા કર્મસદ્ગિણુ જાયતે।
તથા પ્રલીનસ્તમસિ મૂઢયોનિણુ જાયતે ॥
(2) ઋધ્વમૂલમઘઃ શાખમશ્વત્થં પ્રાહુરવ્યયમ્।
છળ્પ્દાણિસ યસ્ય પર્ણાનિ યસ્તં વેદ સ વેદવિત્ ॥
- (બ) ક્ષેત્ર, ક્ષેત્રજ્ઞ અને જ્ઞાન - વિશે નોંધ લખો : 10
અથવા
ત્રિગુણાતીતનાં લક્ષણો - વિશે નોંધ લખો.
- 3 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક શ્લોક વિસ્તારથી સમજાવો : 4
(1) પ્રવૃત્તિં ચ નિવૃત્તિં ચ જના ન વિદુરાસુરાઃ।
ન શૌચં નાપિ યાચારો ન સત્યં તેણુ વિઘટે ॥
(2) નષ્ટો મોહઃ સ્મૃતિર્લબ્ધ્યા તવત્પ્રાસાન્મયાચ્યુત।
સ્થિતોઽસ્મિ ગતસન્દેહઃ કરિષ્યે વચનં તવ ॥

(બ) શ્રદ્ધાત્રય વિભાગયોગ (અધ્યાય-૧૭)નો સાર લખો.

10

અથવા

મોક્ષસન્યાસયોગ (અધ્યાય-૧૮)નો સાર આપો.

4 ભગવદ્ગીતા અને ઉપનિષદોનો સંબંધ સમજાવો.

14

અથવા

4 શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા અને મેનેજમેન્ટના સિદ્ધાંતો સમજાવો.

5 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

7

(1) ભગવાનનું વિરાટરૂપ જોઈ શકે તે માટે તે અર્જુનને શું આપે છે ?

(A) દિવ્ય ચક્ષુ (B) દીર્ઘ દષ્ટિ (C) અમોઘશક્તિ

(2) ઊર્ધ્વગતિ કયા ગુણથી થાય છે ?

(A) તમસ (B) સત્વ (C) રજસ

(3) ભગવાન અશ્વત્થવૃક્ષને શેના વડે છેદવાનું કહે છે ?

(A) અસ્ત્ર (B) શસ્ત્ર (C) વૈરાગ્ય

(4) ગીતાના ૧૬માં અધ્યાયમાં ભગવાન કેટલી સંપત્તિની વાત કરે છે ?

(A) બે (B) ત્રણ (C) પાંચ

(5) નરકના દ્વાર કેટલાં છે ?

(A) અગિયાર (B) ત્રણ (C) સાત

(6) રાજસ આહાર કેવા હોય છે ?

(A) ખાટો (B) મીઠો (C) વિકૃત રસવાળો

(7) તામસ દાન કોને કહેવાય છે ?

(A) કુપાત્રને (B) ગરીબને (C) વણિકને

(બ) જોડકા જોડો :

7

(અ)

(બ)

(1) પ્રસ્થાનત્રયી

(1) 26 ગુણો

(2) દૈવી સંપત્તિ

(2) ગીતા

(3) સાત્વિક

(3) બૃહસ્પતિ

(4) પુરોહિત

(4) આરોગ્યવર્ધક

(5) ક્ષેત્ર

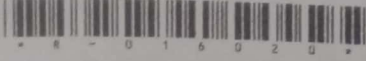
(5) ભક્તિયોગ

(6) બ્રાહ્મણ

(6) શરીર

(7) બારમો અધ્યાય

(7) પવિત્રતા

R-016020

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C602 : Bhasha Vignan ane Gujarati
(Bhashano Parichaya Bhag-II)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ.
(2) અંગ વિસ્તારક પ્રત્યયો
(3) પૂર્વ પ્રત્યયો સદષ્ટાંત સમજાવો.
(4) નામિક સંજ્ઞાસાધક પર પ્રત્યયો.
- 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ગુજરાતી ભાષાના રવાનુકારી અને દ્વિરુક્ત પ્રયોગો.
(2) ગુજરાતી ભાષાના સંયોજકો
(3) નિયાત - પ્રકારો અને કાર્ય
(4) તત્પુરુષ અને કર્મધારાય સમાસ સમજાવો.
- 3 ગુજરાતી ભાષાની વચન વ્યવસ્થા જણાવી, બહુવચનના 'ઓ' પ્રત્યયનું 14
કાર્ય જણાવો.
- અથવા
- ટૂંકનોંધ લખો : (1) ગુજરાતી ભાષામાં લિંગ સિદ્ધિ
(2) કૃદતના પ્રકારો અને અર્થો.
- 4 નીચેનામાંથી ગમે તે 'બે' વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) કર્તરિ-કર્મણી-ભાવે પ્રયોગો.
(2) વિકારી-અવિકારી સંજ્ઞાઓ.
(3) સંયુક્ત ક્રિયાપદો
(4) સાદી સંયુક્ત-સંકુલ વાક્યરચના

R-016020]

1

[Contd...

(1) સંસ્કૃતમાંથી વર્ણવિકાર વિના ગુજરાતીમાં ઉતરી આવેલા શબ્દોને _____ શબ્દો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- (a) તત્સમ્ (b) તદ્ભવ
(c) દશ્ય (d) અપભ્રંશ

(2) ગુજરાતી શબ્દભંડોળમાં રહેલ કેટલાક અજ્ઞાતમૂળના શબ્દોને _____ શબ્દો કહે છે.

- (a) અપભ્રંશ (b) દશ્ય
(c) તત્સમ્ (d) તદ્ભવ

(3) કપ્તાન, કોફી, તમાકુ, બટાટા, આફૂસ, પાયરી, મોસંબી, પાદરી, પલટણ વગેરે શબ્દો _____ ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યા છે.

- (a) સંસ્કૃત (b) પ્રાકૃત
(c) પોર્ટુગીઝ (d) અંગ્રેજી

(4) વદન, નયન, મદન વગેરેમાં _____ પ્રત્યય રહેલો છે.

- (a) 'અન' આખ્યાતિક પર પ્રત્યય (b) 'યન' આખ્યાતિક પર પ્રત્યય
(c) 'અન' આખ્યાતિક પૂર્વ પ્રત્યય (d) 'યન' આખ્યાતિક પૂર્વ પ્રત્યય

(5) ધ્વનિએકમ કે અર્થએકમ એના એ સ્વરૂપે કે થોડા ફેરફાર સાથે બેવડાતો હોય તો તેને _____ કહે છે.

- (a) ધ્વનિઘટક (b) રૂપઘટક
(c) શબ્દ (d) દ્વિરુક્ત શબ્દ

(6) 'ટપટપ' રવાનુંકારી શબ્દમાં _____ નું અનુકરણ છે.

- (a) અવાજ (b) દશ્ય
(c) સ્પર્શ (d) રીતભાત

(7) દ્વન્દ્વ સમાસ _____ પ્રકારનો સમાસ છે.

- (a) એકપદ પ્રધાન (b) સર્વપદપ્રધાન
(c) અન્યપદ પ્રધાન (d) આપેલામાંથી એકપણ નહીં

(8) 'તમે આવશો ને ? આ વાક્યમાં 'ને' નિયાત કયો અર્થ દર્શાવે છે ?

- (a) આદર (b) ભાર
(c) આગ્રહનો (d) અંતર્ભાવ

(9) વાક્યો, પદસમૂહો અને પદો જોડવાનું કામ કરનારને શું કહે છે ?

- (a) નિયાતો (b) ઉદ્ગાર વાચકો
(c) ક્રિયા વિશેષણો (d) સંયોજકો

(10) ઘોડો _____ સંજ્ઞા છે.

- (a) વિકારી પુલ્લિંગ (b) અવિકારી પુલ્લિંગ
(c) વિકારી નપુસકલિંગ (d) અવિકારી નપુસકલિંગ

(11) ભૂતકૃદ્દત્તનો પ્રત્યય કયો છે ?

- (a) ત (b) 'ય' અને 'એલ'
(c) નાર (d) ત, તા

(12) જે વાક્યમાં પ્રેરનાર પ્રધાન હોય તેને કેવી વાક્ય રચના કહેવાય ?

- (a) કર્મણી (b) કર્તરિ
(c) પ્રેરક વાક્ય રચના (d) ભાવે

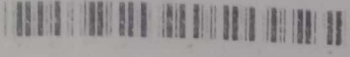
(13) 'રાવજી પટેલની કવિતા સારી રીતે લખાઈ' - આ વાક્યરચનાને ઓળખાવો.

- (a) કર્તરિ (b) ભાવે
(c) પ્રેરક (d) કર્મણિ વાક્ય રચના

(14) વાક્યમાં એકથી વધુ વિશેષણો વપરાયા હોય ત્યારે સૌથી પહેલા ક્રમે _____ વિશેષણ આવે.

- (a) સંખ્યાવાચક (b) રીતિવાચક વિશેષણ
(c) ગુણવાચક વિશેષણ (d) આપેલામાંથી એકપણ નહીં

3 copy

R-016027

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C602 : Hindi

(Hindi Vyakaran)

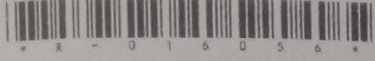
Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : (1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
(2) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

- 9 वर्ण की परिभाषा देकर स्वर और व्यंजन का वर्गीकरण प्रस्तुत कीजिए । 98
अथवा
9 संज्ञा की परिभाषा देते हुए संज्ञा के प्रकारों को सोदाहरण समझाइए । 98
- 2 अव्यय की परिभाषा देते हुए अव्यय के भेदोपभेदों पर प्रकाश डालिए । 98
अथवा
2 विशेषण की परिभाषा देते हुए विशेषण के प्रकारों की सोदाहरण चर्चा कीजिए । 98
- 3 समास की परिभाषा देकर समास के प्रकारों का संक्षिप्त में परिचय दीजिए । 98
अथवा
3 संक्षेप में लिखिए : 98
(अ) कारक और विभक्ति
(ब) उपसर्ग और प्रत्यय
- 4 वाक्य की परिभाषा देते हुए अर्थ की दृष्टि से वाक्य के प्रकारों का 98
सोदाहरण परिचय दीजिए ।
अथवा
संक्षेप में लिखिए : 98
(अ) संधि के प्रकार
(ब) वाक्य का स्वरूप
- 4 (क) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए । 98
(1) भाषा की लिखित छोटी से छोटी ध्वनि जिसके खण्ड खण्ड या टुकड़े टुकड़े न हो सकें, उसे कहते हैं ।
(A) वर्ण (B) अव्यय
(C) उपसर्ग

- (2) हिन्दी में स्वरो की संख्या _____ है ।
 (A) 11 (B) 13
 (C) 15
- (3) 'पर्वत शोभानिकेतन होते हैं' में 'पर्वत' शब्द _____ संज्ञा का निर्देश करता है ।
 (A) व्यक्तिवाचक (B) जातिवाचक
 (C) समूहवाचक
- (4) हिन्दी में सर्वनामों के _____ प्रकार हैं ।
 (A) पाँच (B) छः
 (C) सात
- (5) मुझे पाँच किलो चावल चाहिए। वाक्य में _____ विशेषण है ।
 (A) सार्वनामिक (B) परिणामबोधक
 (C) गुणवाचक
- (6) दिल्ली, बम्बई में _____ संज्ञा है ।
 (A) व्यक्तिवाचक (B) जातिवाचक
 (C) भाववाचक
- (7) जिन शब्दों में किसी भी प्रकार का विकार पैदा न होता हो उसे _____ कहते हैं ।
 (A) संज्ञा (B) विशेषण
 (C) अव्यय
- (8) हिन्दी में कारक के _____ प्रकार हैं ।
 (A) छः (B) सात
 (C) आठ
- (9) हिन्दी में समास के _____ भेद हैं ।
 (A) छः (B) आठ
 (C) दस
- (10) 'दशानन' शब्द में _____ समास है ।
 (A) अव्ययीभाव (B) बहुव्रीहि
 (C) कर्मधारय
- (ख) निम्नलिखित विधान सही है या गलत ।
- (1) उपसर्ग शब्द के आगे लगते हैं ।
- (2) क्रिया अविकारी शब्द है ।
- (3) रमेश पुस्तक पढ़ता है में सकर्मक क्रिया है ।
- (4) 'पेड़ से पत्ता गिरता है' में करण कारक है ।

R-016056

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C602 : Sociology

(Social Psychology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો સમાજશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ વર્ણવો.
- 2 બોધન એટલે શું ? બોધન ઘડતરમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબળો સમજાવો. 14
અથવા
પ્રેરક એટલે શું ? સામાજિક પ્રેરકો વર્ણવો.
- 3 વલણ એટલે શું ? સામાજિક વલણોના પ્રકારો ચર્ચો. 14
અથવા
વલણમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબળો વર્ણવો.
- 4 નેતૃત્વનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
નેતાના કાર્યો વર્ણવો. 14
- 5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો: 14
(1) સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન કેવું વિજ્ઞાન છે ?
(અ) સામાજિક વિજ્ઞાન (બ) ભૌતિક વિજ્ઞાન
(ક) પ્રાકૃતિક વિજ્ઞાન (ડ) મૂર્ત વિજ્ઞાન
(2) સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન સમાજમાં _____ નાં વર્તનનો અભ્યાસ કરે છે.
(અ) પ્રાણી (બ) વ્યક્તિ
(ક) સમુદાય (ડ) ભૌતિક સંસાધન
(3) બોધનાત્મક વ્યવસ્થાનાં _____ સ્વરૂપો છે.
(અ) બે (બ) ત્રણ
(ક) ચાર (ડ) પાંચ

- (4) વર્તનનાં સંચાલકોને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
 (અ) વલણ (બ) જનમત
 (ક) પ્રેરકો (ડ) પ્રચાર
- (5) 'હેન્ડ બુક ઓફ સોસિયલ સાયકોલોજી' પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
 (અ) અજયકુમાર (બ) વિમલ અગ્રવાલ
 (ક) દુર્ભિમ (ડ) કિંબાલ યંગ
- (6) પ્રેરકોના મુખ્ય પ્રકાર _____ છે.
 (અ) એક (બ) બે
 (ક) ત્રણ (ડ) ચાર
- (7) સહજવૃત્તિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો.
 (અ) સ્પેન્સર (બ) કોમ્ત
 (ક) મેકડુગલ (ડ) દુર્ભિમ
- (8) પ્રસ્થાપિત સામાજિક સંબંધોની વ્યવસ્થાનો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન એટલે કે સમાજશાસ્ત્ર. - આ મત કોણે આપ્યો ?
 (અ) પ્લેટો (બ) ખિરસ્ટીડ
 (ક) અરસ્તુ (ડ) મેકાઈવર અને પેજ
- (9) 'એલીમેન્ટ્સ ઓફ સોસિયલ સાયકોલોજી' પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
 (અ) કુપ્પુસ્વામી (બ) કુણાલસ્વામી
 (ક) કમલનાથ (ડ) કેશવનાથ
- (10) નીચે દર્શાવેલ પ્રેરકમાંથી _____ જૈવિકતાજન્ય પ્રેરક નથી.
 (અ) ભૂખ (બ) જીજ્ઞાસાવૃત્તિ
 (ક) તરસ (ડ) જાતીયતા
- (11) _____ સામાજિક વલણને પ્રતિક્રિયા તત્પરતા તરીકે ઓળખાવે છે.
 (અ) સાર્જન્ટ (બ) કુપ્પુસ્વામી
 (ક) ન્યુકોમ્બ (ડ) કિંબાલ યંગ
- (12) 'અન્યને પ્રભાવિત કરે તેવું વર્તન એટલે નેતૃત્વ' - આ મત કોણે આપ્યો ?
 (અ) લાપિયર અને ફાંસવર્થ (બ) ગિન્સબર્થ
 (ક) મેકાઈવર (ડ) કુપ્પુસ્વામી
- (13) નેતૃત્વના _____ પ્રકાર છે.
 (અ) એક (બ) બે
 (ક) ત્રણ (ડ) ચાર
- (14) _____ નેતૃત્વનું લક્ષણ નથી.
 (અ) જૂથનું સભ્યપદ (બ) વ્યક્તિત્વનાં ગુણો
 (ક) અનુયાયી ના હોવા (ડ) આપેલ બધા

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the meaning of social psychology and its scope. 14

OR

Describe the relationship of social psychology with sociology.

- 2 What is the cognition ? Explain the factors of change in cognition. 14

OR

What is motivator ? Describe social motivators.

- 3 What is attitude ? Discuss the type of social attitudes. 14

OR

Describe the factors that change attitudes.

- 4 Define Leadership and explain the characteristics of leadership. 14

OR

Describe the functions of a leader.

- 5 Fill in the blanks by choosing the right option. 14

- (1) What kind of science is social psychology ?
(A) Social Science (B) Physics
(C) Natural Science (D) Tangible Science
- (2) Sociological Psychology studies the behavior of _____ in society.
(A) Animal (B) Individual
(C) Community (D) Physical resources
- (3) There are _____ forms of cognitive system.
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- (4) Behavior managers are referred to as _____.
(A) Attitudes (B) Opinion
(C) Motivators (D) Propaganda
- (5) Who wrote the book 'Hand Book of Social Psychology' ?
(A) Ajaykumar (B) Vimal Agarwal
(C) Durkehim (D) Kimball Young
- (6) The main types of Motivators are _____.
(A) One (B) Two
(C) Three (D) Four

- (7) Who gave the theory of instinct ?
 (A) Spencer (B) Comte
 (C) McDougall (D) Durkheim
- (8) The science that studies the system of established social relations is sociology. - Who gave this opinion ?
 (A) Plato (B) Khirstid
 (C) Aristotle (D) Mclver and Page
- (9) Who wrote the book 'Elements of Social Psychology' ?
 (A) Kuppuswami (B) Kunalaswami
 (C) Kamalnath (D) Keshavnath
- (10) From the stimulus shown below _____ is not a biological stimulus.
 (A) Hunger (B) Curiosity
 (C) Thirst (D) Sexuality
- (11) _____ Social attitudes are known as reaction readiness.
 (A) Sergeant (B) Kuppuswami
 (C) New comb (D) Kimball Young
- (12) 'Leadership is behavior that influences other' - who gave this opinion ?
 (A) Lapeer and Farnsworth (B) Ginsbroth
 (C) Mclver (D) Kuppuswami
- (13) There are _____ types of leadership.
 (A) One (B) Two
 (C) Three (D) Four
- (14) _____ not a feature of leadership.
 (A) Group membership (B) Personality qualities
 (C) Not being a follower (D) All given

R-016050

Seat No. _____

B. A. (Sem VI) Examination

April - 2022

BA00C603 : Sanskrit

(Mahashwetavrutant : Mahakavi Banbhatt)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ (अ) नीचेनाभांथी गभे ते अेक गधभंडनो अनुवाढ करो : ४

(१) यथा चयमस्यास्तपस्विजनदुर्लभदिव्यरुपाया अपि दाक्षिण्यातिराया प्रतिपत्तिरभिजाता विभाव्यते, तथा सम्भावयामि नियतमियमात्मोदन्तमभ्यर्च्यमाना मया कथयिष्यति इति । एवं च कृतमतिः पदशतमात्रमिव गत्वा, निरन्तरैर्दिवापि रजनीसमयमिव दर्शयद्भिस्तमालतरुभिरन्धकारितपुरोभागाम् ।

(२) अतिमहत्खलु भवदर्शनात्प्रभृति मे कौतुकमस्मिन् विषये । कतरन्मरुता मृषीणां गन्धर्वाणां गुह्यकानामप्सरसां वा कुलमनुगृहीतं भगवत्या जन्मना ? किमर्थं वास्मिन् कुसुमसुकुमारे नवे वयसि व्रतग्रहणम् । कवेदं वयः, कवेदं तपः, कवेपमाकृतिः कव चायं लावण्यातिशयः कवेयमिन्द्रयाणामु पशान्तिः ?

(ब) टूकनोध लभो : (गभे ते अेक) १०

(१) भडाश्वेतानी गुङ्गानुं वर्णन

(२) कादंबरीनी शैली

२ (अ) नीचेनाभांथी गभे ते अेक गधभंडनो अनुवाढ करो : ४

(१) साहं पितृभवने बालतया कलमधुरप्रलापिनी वीणेव गन्धर्वाणामङ्गादङ्गं सञ्जरन्तपविदितस्नेहशोकायासमनोहरं शैशवमतिनीतवती । क्रमेण च कृतं मे वपुषि, वसन्त इव मधुमासेन, मधुमास इव नवपल्लवेन, नवपल्लव इव कुसुमेन, कुसुम इव मधुकरेण, मधुकर इव मदेन, नवयौवनेन पदम् ।

(२) एकस्मिंश्च प्रदेशे झटिति वनानिलोनोपनीतम्, निर्भरविकसतेऽपि काननेऽभिभूतान्यकुसुमपरिमलम्, विसर्पन्तम्, अतिसुरभितयानुलिम्पन्तमिन तपेयन्तमिव पूरयन्तमिव घ्राणेन्द्रियम्, अहमहमिकया मधुकरकुलैरनुरबध्यमानम्, अनाघातपूर्वम्, अमानुषलोकोचितं कुसुमगन्धभ्यजिघ्रम् ।

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક)

૧૦

(૧) અપ્સરાઓનાં ચૌદ કુળ

(૨) મહાશ્વેતાનું ચરિત્ર-ચિત્રણ કરો.

૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો :

૪

(૧) અસ્મૈ પ્રણામમકરવમ્ । અથ કૃતપ્રણામાયાં મયિ દુર્લઘ્યશાસનતયા ભગવતો મનોભુવઃ મદજનનતયા ચ મધુમાસસ્ય, અતિરમણીયતયા ચ તસ્યા પ્રદેશસ્ય, અવિનયબહુલતયા ચાભિનવયૌવનસ્ય, ચઞ્ચલપ્રકૃતિતયા ચેન્દ્રિયાણામ્, ચળ્લતયા ચ મનોવૃત્તેઃ તથા ભવિતવ્યતયા ચ તસ્ય તસ્ય વસ્પુનઃ કિં વટુના ।

(૨) ક્ષુદ્રજનક્ષુણ્ણ એવ માર્ગઃ ધૈર્યધના હિ સાધવ । કિ યઃ કશ્ચિત્પ્રાકૃત ઇવ વિકલવીભવન્તમાત્માનં ન રુણત્સિ । કુતસ્તવાપૂર્વોઽવમધેન્દ્રિયોયપ્લવો યેનાસ્યેવં કૃતઃ ? ક્વ તે તદ્ધૈર્યમ્ ? કવાસાવિન્દ્રિયજયઃ ? ક્વ તદ્વશિત્વં ચેતસઃ ? ક્વ સા પ્રશાન્તિઃ ? ક્વ તત્કુલક્રમાગતં બ્રહ્મચર્યમ્ ?

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક)

૧૦

(૧) મહાશ્વેતાની કામાવસ્થા

(૨) કપિંજલે મિત્રપુંડરીકને આપેલ બોધ

૪ કથા અને આખ્યાયિકાના લક્ષણો આપી કાદંબરીનું કથા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

૧૪

અથવા

૪ મહાકવિ બાણભટ્ટના જીવન સમય અને સાહિત્યસર્જન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.

૧૪

૫ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પુરો :

૮

(૧) કવિ બાણભટ્ટનું પિતૃ ગોત્ર છે.

(અ) વાત્સાયન

(બ) સારસ્વત્

(ક) કાશ્યપ

(૨) ચંડીશતકના કર્તા છે.

(અ) દંડી

(બ) બાણભટ્ટ

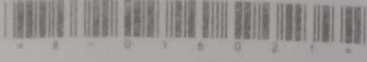
(ક) સુબંધુ

R-016050]

2

[Contd...

- (૩) પુંડરિકનો મિત્ર છે.
 (અ) ચન્દ્રાપીડ
 (બ) વૈશંપાયન
 (ક) કપિંજલ
- (૪) ધૈર્યધના કિ ।
 (અ) સાઘવઃ
 (બ) રાજાઃ
 (ક) સેવકઃ
- (૫) કવીનાં નિકષં વદન્તિ ।
 (અ) ચંમ્પુ
 (બ) ગદ્યં
 (ક) પદ્યં
- (૬) કાદંબરી કથાનો મુખ્ય નાયક છે.
 (અ) પુંડરિક
 (બ) કપિંજલ
 (ક) શુદ્રક
- (૭) ચન્દ્રાપીડના અશ્વનું નામ છે.
 (અ) ઈન્દ્રાયુધ
 (બ) ઈન્દ્રજીત
 (ક) વિશ્વજિત
- (૮) 'કુમુદ' પુષ્પ એટલે
 (અ) નીલકમળ
 (બ) શ્વેત કમળ
 (ક) રક્તકમળ
- (બ) જોડકાં જોડો : ૬
અ વિભાગ	બ વિભાગ
(૧) કથા	(૧) ચિત્રરથ
(૨) પારિજાત વૃક્ષ	(૨) વાસવદત્તા
(૩) પાર્વતી પરિણય	(૩) ઉચ્ચ્વાસ
(૪) શંકર	(૪) ક્ષીર સાગર
(૫) આખ્યાયિકા	(૫) ભૃંગીરીટિ
(૬) અચ્છોદ સરોવર	(૬) બાણભદ્ર

R-016021

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C603 : Gujarati

(Sahitya Vivechana Siddhanta Bhag-II)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 શબ્દ શક્તિ એટલે શું ? તે જણાવી લક્ષણ શક્તિના પ્રકારોનો સદષ્ટાંત પરિચય કરાવો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) લક્ષણ શક્તિના પ્રકારો
- (2) એરિસ્ટોટલનો 'અનુકરણ' વિષયક મત પ્રગટ કરો.

- 2 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે નોંધ લખો :

- (1) કાવ્યમાં અલંકાર
- (2) પ્રતીક
- (3) કલ્પન
- (4) કાવ્યમાં છંદ - ગેયતા અને લય.

- 3 નવલકથા અથવા ટૂંકીવાર્તાના સાહિત્ય સ્વરૂપનાં લક્ષણોનો વિગતે પરિચય કરાવો.

અથવા

સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગની સમજૂતી આપો.

- 4 વિવેચનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓનો પરિચય કરાવો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)

- (1) કાર્યિત્રી પ્રતિભા અને ભાવયિત્રી પ્રતિભા
- (2) અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન

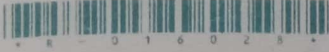
R-016021]

1

[Contd....

5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખા.

- (1) શબ્દનો _____ પ્રગટાવતી શબ્દ શક્તિને અભિધા નામે ઓળખવામાં આવે છે.
(a) વાચ્યાર્થ (b) વ્યંગ્યાર્થ (c) લક્ષ્યાર્થ
- (2) 'નર્મદ સિંહ છે.' આ વાક્ય _____ શબ્દ શક્તિનું ઉદાહરણ છે.
(a) વ્યંજના (b) લક્ષણા (c) તાત્પર્ય
- (3) આજનો પ્રયોગ આવતીકાલની _____ રચે છે.
(a) પગદંડી (b) દિશા (c) પરંપરા
- (4) ગઝલમાં _____ અને રદીફ અવશ્ય હોવા જોઈએ.
(a) કાફિયા (b) મત્લા (c) શેર
- (5) સાક્ષાત સંકેતિત અર્થનો બોધ કરાવતી શક્તિને _____ કહે છે.
(a) લક્ષણા (b) અભિધા (c) વ્યંજના
- (6) "પ્રત્યાયન નહીં તો સાહિત્ય નહીં" આ વિધાન કોનું છે ?
(a) એબર કોમ્બી (b) ટી.એસ.એલિયટ (c) વર્ડ્સવર્થ
- (7) "નજરો બિઘાવી રામ બેઠી છું રાહમાં, શબરીની જેમ."- આ પંક્તિમાં કાવ્યના કયા તત્વનો ઉપયોગ કર્યો છે ?
(a) કલ્પન (b) પ્રતીક (c) પુરાકલ્પન
- (8) આકૃતિ માટે અંગ્રેજીમાં _____ શબ્દ વપરાય છે.
(a) Image (b) Matter (c) Form
- (9) ઉમાશંકર જોશીએ ટૂંકીવાર્તાને _____ કહીને ઓળખાવી છે.
(a) અનુભૂતિકણ (b) ગર્ભિતક્ષણ (c) તણખો
- (10) કૃતિલક્ષી વિવેચનમાં માત્ર _____ જ ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે.
(a) સર્જકને (b) સાહિત્યકૃતિને (c) સ્વરૂપને
- (11) સોનેટ સાહિત્ય સ્વરૂપનો આરંભ _____ માં થયો.
(a) જાપાન (b) ઈંગ્લેન્ડ (c) ઈટાલી
- (12) પ્રતિનિધાન એટલે
(a) સર્જકની અનુભૂતિનું અનુકરણ
(b) કુદરતનું અનુકરણ
(c) સમાજનું અનુકરણ
- (13) 'Novel is a pocket theatre' આ વિધાન _____ નું છે.
(a) મેરી મેકાર્થી (b) કેફર્ડ (c) ઈ.એમ.ફોસ્ટર
- (14) ભાવક અપેક્ષિત પ્રતિભાને 'ભાવચિત્રી પ્રતિભા' કહીને _____ એ ઓળખાવી છે.
(a) રાજશેખર (b) ભરતમુનિ (c) મમ્મટ

R-016028

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C603 : Hindi

Adhunik Hindi Padhya ka Itihas (up to 1950)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ भारतेन्दुयुग की काव्य प्रवृत्तियों की सोदाहरण चर्चा कीजिए । १४
अथवा
- १ द्विवेदीयुग की काव्य प्रवृत्तियों की चर्चा कीजिए । १४
- २ छायावाद की काव्यगत विशेषताओं की चर्चा कीजिए । १४
अथवा
- २ प्रगतिवाद की काव्य प्रवृत्तियों की चर्चा कीजिए । १४
- ३ 'प्रतापनारायण मिश्र' का कवि के रूप में परिचय दीजिए । १४
अथवा
- ३ 'जयशंकर प्रसाद' का कवि के रूप में परिचय दीजिए । १४
- ४ संक्षेप में लिखिए : १४
(अ) 'राम की शक्तिपूजा' कृति का परिचय ।
अथवा
'प्रियप्रवास' कृति का परिचय ।
(ब) भारतेन्दु की मुकरियाँ ।
अथवा
'युगान्त' कृति का परिचय ।
- ५ (अ) निम्नलिखित प्रश्नों के सही विकल्प चुनकर उत्तर दीजिए । १०
(1) _____ आधुनिककाल के जनक है ।
(A) हजारीप्रसाद द्विवेदी (B) रामचन्द्र शुक्ल
(C) भारतेन्दु हरिश्चन्द्र
(2) 'कविबचन सुधा' पत्रिका का प्रकाशन _____ ई. में हुआ ।
(A) 1868 (B) 1860
(C) 1865

R-016028]

1

[Contd...

- (3) 'प्रेमसरोवर' _____ कवि की रचना है ।
 (A) निराला (B) बद्रीनारायण चौधरी
 (C) भारतेन्दुजी
- (4) महावीर प्रसाद _____ युग के प्रवर्तक थे ।
 (A) भारतेन्दुजी (B) द्विवेदी
 (C) छायावाद
- (5) 'हिन्दी प्रदीप' के संपादक _____ थे ।
 (A) प्रेमचंद (B) भारतेन्दु
 (C) बालकृष्ण भट्ट
- (6) शिवप्रसाद सिंह की भाषा _____ थी ।
 (A) उर्दूमिश्रित हिन्दी (B) संस्कृत मिश्रित हिन्दी
 (C) अंग्रेजीयुक्त हिन्दी
- (7) _____ छायावाद की पहली रचना मानी जाती है ।
 (A) झरना (B) पल्लव
 (C) कामायनी
- (8) कामायनी के कवि का नाम _____ है ।
 (A) प्रसाद (B) निराला
 (C) महादेवी
- (9) _____ महादेवी वर्मा की कविता है ।
 (A) वाणी (B) पल्लव
 (C) दीया
- (10) सरोज स्मृति _____ कवि की रचना है ।
 (A) महादेवी वर्मा (B) निराला
 (C) पंतजी

(ब) निम्नलिखित प्रश्नों के (√) या (×) चिह्न देकर उत्तर दीजिए ।

- (1) आधुनिककाल का समय 1700 ई. हैं ।
 (2) सन् 1764 में बक्सर का युद्ध हुआ ।
 (3) छायावाद का समय 1918 ई. से 1936 ई. हैं ।
 (4) 'आँसू' प्रसाद की काव्य रचना हैं ।

R-016057

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C603 : Sociology

(Women and Society)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 સ્ત્રી અભ્યાસોનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 14

અથવા

સ્ત્રી અભ્યાસોની આવશ્યકતા માટેના કારણો જણાવો.

2 'હિન્દુ લગ્નધારા' વિશે વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

દહેજ પ્રતિબંધક કાનૂન વિશે ચર્ચા કરો. 14

3 સ્ત્રીઓનો શૈક્ષણિક દરજ્જો સમજાવો. 14

અથવા

સ્ત્રીઓના ઓછા આર્થિક સહભાગી પણા માટે જવાબદાર કારણો દર્શાવો. 14

4 ઘરેલું હિંસાનો અર્થ આપી, ઘરેલું હિંસાના કારણો દર્શાવો. 14

અથવા

સ્ત્રીભ્રૂણ હત્યાની સમસ્યાનાં કારણોની ચર્ચા કરો. 14

[Contd...

R-016057]

1

5 સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો.

7

(અ) જોડકાં જોડો

અ	બ
(1) દહેજ પ્રતિબંધક કાનૂન	(a) 1976
(2) હિન્દુ લગ્નધારો	(b) ડૉ. નીરા દેસાઈ
(3) સમાન વેતન ધારો	(c) ભૂમિકા સંઘર્ષ
(4) ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રી જીવન	(d) 1975
(5) ઘરેલું હિંસાનો કાયદો	(e) 1961
(6) સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા	(f) 1955
(7) આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા વર્ષ	(g) 2005

(બ) સાચા ખોટા વિધાનો જણાવો.

7

- (1) ભારતીય નારી બે વાસ્તવિકતામાં જીવે છે.
- (2) પૃથ્થગવાસુ છૂટાછેડાની પૂર્વશરત છે.
- (3) જન્મદર લિંગ પ્રમાણ પર અસર કરતો નથી.
- (4) બેટી બચાવો આંદોલન સ્ત્રીભ્રૂણ હત્યા સંદર્ભમાં અસ્તિત્વમાં આવ્યું છે.
- (5) 'જેન્ડર અને સમાજ' પુસ્તકના લેખિકા ચંદ્રિકા રાવલ છે.
- (6) 2001માં સ્ત્રી શિક્ષણનું પ્રમાણ 65.46% હતું.
- (7) દહેજ પ્રથા સ્ત્રી ભ્રૂણ હત્યાનું એક કારણ છે.

ENGLISH VERSION

1 Explain the subject matter of Women Study. 14

OR

Give causes of need for women studies.

2 Explain in detail 'The Hindu Marriage Act.' 14

OR

Discuss - Dowry Prohibited Act. 14

3 Explain Educational status of women 14

OR

State the reasons responsible for the low economic participation of women. 14

R-016057]

2

[Contd...

- 4 Give the Meaning of Domestic Violence and explain its causes. 14

OR

Discuss causes the problem of female foeticide. 14

5 Do as directed.

- (a) Match the column 'A' with 'B' 7

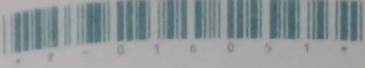
A

B

(1) Dowry Prohibited Act	(a) 1976
(2) Hindu Marriage Act.	(b) Dr. Neera Desai
(3) Equal Pay Act.	(c) Role conflict
(4) Bhartiya samajma streejivan	(d) 1975
(5) Domestic Violence Act.	(e) 1961
(6) Women's Dual Role	(f) 1955
(7) International women year	(g) 2005

- (b) State whether the following statements are 'True' or 'false' 7

- (1) Indian women are live in two reality.
- (2) Separation is the Precondition of divorce.
- (3) Birth rate is not affected of gender ratio.
- (4) Save female child movement is establish of female foeticide.
- (5) 'Gender and society' book is written by chandrika Raval.
- (6) The population of women education in 2001 was 65.45%
- (7) Female foeticide one causes is dowry.

R-016051

Seat No. _____

B. A. (Sem VI) Examination

April - 2022

BA00C604 : Sanskrit - Bhasha Pravesh, Daridra

(भाषाप्रवेश: दरिद्रचारुदत्तम् च)

(Core Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : अधा ४ प्रश्नो इरुञ्छ्यात छे.

1 (अ) नीयेनाभांथी कोर्धपडा आठ वाक्योनो गुजरातीभां अनुवाद करो : 8

- (1) आज्जनेयः अशोकवने सीतां पश्यति ।
- (2) मंत्री विदेशात् आगच्छन्ति ।
- (3) अद्य आरभ्य अहं वारंवारम् सत्यं वदामि ।
- (4) श्रीकृष्णः भीष्मप्रतिज्ञां ज्ञात्वा उपायं चिन्तयति ।
- (5) बालकः स्नात्वा विद्यालयं गच्छति ।
- (6) ज्ञानम् एव अस्माकं वास्तविकं नेत्रम् ।
- (7) राष्ट्रपतिः वैज्ञानिकाय पुरस्कारं ददाति ।
- (8) यदा सूर्यः उदेति तदा कमलं विकसति ।
- (9) यत्र दीपः अस्ति तत्र अन्धकारः न भवति ।
- (10) चटकः शनैः शब्दं करोति ।
- (11) हेमाङ्गः सप्तवादनतः अष्टवादनपर्यन्तम् अध्ययनं करोति ।
- (12) दुष्टस्य विद्या विवादाथम् एव भवति ।

(ब) नीयेनाभांथी कोर्धपडा छ पद्येना मात्र वचन ओणभावो : 6

- (1) प्राणान्
- (2) फलेभ्यः
- (3) हिमगिरेः
- (4) पठितवन्तः

[Contd...

R-016051]

1

- (5) लिखसि
- (6) आगमिष्यतः
- (7) अस्माकम्
- (8) नद्यौ
- (9) आवाम्
- (10) महिले

2 (अ) नीचेनामांथी कोरुपश आठ वाक्योनो संस्कृतमां अनुवाद करो : 8

- (1) आवतीकावे अमारी परीक्षा थशे.
- (2) भारत योक्कस विश्वगुरु बनशे.
- (3) लोको दूधथी शिवने पूजे छे.
- (4) गणेश कोनी साथे योगासन करे छे ?
- (5) बाणक दूध वगर भोजन करतुं नथी.
- (6) अमे संस्कृत संभाषण अंगे जाणवा छिअे छीअे.
- (7) प्रधानमंत्री सयिव विना विदेशमां गया.
- (8) डे शिष्य ! हवे श्लोकनो भाव स्पष्ट कर.
- (9) जो भूष डोय तो पाओ.
- (10) नदीमां जेवुं पाइली छे तेवुं सरोवरमां नथी.
- (11) आरोग्य सारुं नथी, आथी वैद्यनी पासे जाँ छुं.
- (12) अत्यारे अमे जछिअे छीअे.
- (13) रात्रे आकाशमां यंद्र जोछिने कोषा प्रसन्न न थाय ?

(ब) नीचेना संप्यावायक शब्दोमांथी कोरुपश छनो वाक्यमां प्रयोग करो : 6

- (1) द्वादशः
- (2) त्रिंशत्
- (3) सप्त
- (4) पञ्चविंशतिः
- (5) पञ्चदशः
- (6) अष्टचत्वारिंशत्
- (7) पञ्चाशत्
- (8) सप्तत्रिंशत्
- (9) चत्वारिंशत्
- (10) त्रयोविंशतिः

- 3 (अ) नीचेनाभांधी कोर्षपशु बे श्लोकनो गुजरातीभां अनुवाढ करो : 6
- (1) क्षीणा ममार्थाः प्रणयिक्रियासु विमानितं नैव परं स्मरामि ।
एत्तु मे प्रत्ययदत्तमूल्यं सत्त्वं सखे ! न क्षमयभ्युपैति ॥
- (2) कामं प्रदोषतिमिरेण न दृश्यते त्वं सौदामनीव जलदोदरसन्निरुद्धा ।
त्वां सूचयिष्यति हि वायुवशोपनीतो गन्धश्च शब्दमुखराणि च भूषणानि ॥
- (3) स मद्विधानां प्रणयैकृशीकृतो न तस्य कश्चिद् विभवैरमण्डितः ।
निदाघसंशुष्क इव हृदो महान् नृणां तु तृष्णामपनीय शुष्यति ॥
- (4) रक्तं च तारमधुरं च समं स्फुटम् च भावार्पितं च न च साभिनयप्रयोगम् ।
किं वा प्रशस्य विविधैर्बहु तत्तदुक्त्वा भित्यन्तरं यदि भवेद् युवतीति विद्याम् ॥

(ब) 'दरिद्रयारुदत्तम्'ना योथा अंकनुं रसदर्शन करावो. 8

अथवा

टूंकनोंध लपो : (अने)

- (1) वसंतसेनानुं पात्रालेपन
(2) कर्षापूरनो प्रसंग

4 प्रकरणांना लक्षणां आपी 'दरिद्रयारुदत्तम्'नुं प्रकरणा रूपक तरीके मूल्यांकन करो. 14

अथवा

4 'दरिद्रयारुदत्तम्' अने 'मृच्छकटिकम्'नी तुलना करो. 14

5 (अ) नीचेना प्रश्नोनां योग्य विकल्प शोधीने जवाब आपो : 8

- (1) 'सह' अव्ययना योगमां कर्ष विभक्ति वपराय छे ?
(अ) तृतीया
(ब) यतुर्था
(क) पंचमी
- (2) 'पठ्' धातुनुं डेत्वर्थ कृदन्तनुं योग्य रूप जशावो.
(अ) पठित्वा
(ब) पठितुम्
(क) अपठत्
- (3) छात्रः विद्यालयं पुस्तकं पठितवान् ।
(अ) प्रविश्य
(ब) प्रविश्यामि
(क) प्रविशति

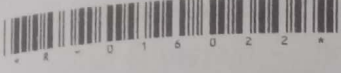
[Contd...

- (4) बालः दुग्धम् इच्छति, पिता न ।
 (अ) एव
 (ब) च
 (क) इति
- (5) ભાસે પ્રસ્તાવનાને બદલે કયો શબ્દ પ્રયોજ્યો છે ?
 (અ) સ્થાપના
 (બ) આરંભ
 (ક) અભિમુખ
- (6) મહાકવિ ભાસના રામાયણ આધારિત રૂપકો કેટલા છે ?
 (અ) ત્રણ
 (બ) બે
 (ક) છ
- (7) 'દરિદ્રચારુદત્તમ્' કેટલા અંકમાં વિભાજિત છે ?
 (અ) ચાર
 (બ) પાંચ
 (ક) સાત
- (8) ચારુદત્ત કઈ નગરીનો નિવાસી હતો ?
 (અ) ઉજ્જૈન
 (બ) વિદર્ભ
 (ક) વિદિશા

(બ) યોગ્ય જોડકા જોડો :

6

'અ'	'બ'
(1) લોકકથા આધારિત રૂપક	ભાસના રૂપકોની શોધ
(2) મૈત્રેય	વસન્તસેના
(3) ચોરીનું દશ્ય	અવિમારકમ્
(4) ટી. ગણપતિશાસ્ત્રી	બ્રાહ્મણી
(5) 'દરિદ્રચારુદત્તમ્'ની નાયિકા	'ચારુદત્તમ્'નો વિદૂષક
(6) ચારુદત્તની પત્ની	ત્રીજો અંક

R-016022

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C604 : 'Priyajan' - Vinesh Antani

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 નવલકથા સ્વરૂપની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી તેના ઘટક તત્ત્વોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1 નવલકથાની વ્યાખ્યા આપી, ગુજરાતી નવલકથાનો વિકાસક્રમ આલેખો. 14

2 નવલકથાનાં ઘટકતત્ત્વોને આધારે 'પ્રિયજન' નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

2 'પ્રિયજન'માં ચૈતસિક સંચલનોનું નિરૂપણ કલાત્મક રીતે વ્યક્ત થયું છે' - સમજાવો. 14

3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 14

(1) 'પ્રિયજન' નવલકથાનો આરંભ અને અંત.

(2) 'પ્રિયજન' નવલકથાનાં સ્ત્રી પાત્રો.

(3) 'પ્રિયજન' નવલકથાની ભાષાશૈલી

(4) 'પ્રિયજન' નવલકથામાં જીવનદર્શન.

4 નીચે આપેલા ગદ્યખંડનો આશરે ત્રીજા ભાગ જેટલો સંક્ષેપ કરી યોગ્ય શીર્ષક આપો (કોઈપણ બે) 14

(1) અફસોસ છે કે આપણા પરચૂરણિયા સોદા વેચનારાઓ જૂઠાણું ચલાવવામાં કંઈ જ સુમાર રાખતા નથી. પ્રથમ તો પાંચ ગણી કિંમત બતાવે છે. વચલા વર્ગના લોક ભાંજગડ કરી બમણી અથવા દોઢી કિંમતે ખરીદી કરે છે અને ગરીબ બાપડાને ધમકીમાં આંજી નાખી બેપરવાઈ બતાવી સાચના શિરોમણી થઈ વેચનારા અસલ કરતાં ત્રણ ગણી કિંમતે વેચે છે. ગરીબ શી રીતે સુખે રોટલો ખાય ? આવાં દગાઈળ થાય તે અભણ અને રાંક લોક શું જાણે ?

(2) કલાસર્જનના હેતુઓ અનેક ગણવામાં આવે છે. કોઈ કહે છે કે નિજાનંદમાં મસ્ત કલાકાર મનની વાત મનમાં સમાવી શકતો નથી. તે ઊભરાય છે અને જગતને કલાકૃતિ મળે છે. બીજા કહે છે જગતની પણ કલાકારને પડી નથી. એ તો માત્ર પોતાના આત્માના આવિષ્કારને માટે જ મથે છે. તો વળી, અમુક પક્ષને આવિષ્કાર કરતા આત્મગોપન જ કલાનો હેતુ લાગે છે. તેઓ કહેશે કે વિશ્વની રચના કરીને રચનારો તેની પાછળ છુપાઈ ગયો છે તેમ જ શેક્સપિયર કે કાલિદાસે પોતાની કાવ્યસૃષ્ટિની પાછળ છુપાઈ જવાનો ઉપક્રમ રાખ્યો હશે. બીજો પક્ષ તેથી પણ આગળ જઈ આત્મ વિસ્મરણને કલાનો હેતુ માને છે. નિજને છુપાવવાનો જ કલાકારનો પ્રયત્ન હોતો નથી. પોતાને ભૂલી જવા એ મથતો હોય છે. પોતાની જાતને, નિજ વ્યક્તિત્વની મર્યાદાઓને ભૂંસી નાખવા એ કલા દ્વારા વલખાં મારતો હોય છે.

- ઉમાશંકર જોશી

(3) હું જોઈ શકું છું કે સાહિત્ય સમજવાની આજના ધમાલભર્યા જીવનમાં તમને ફુરસદ ન હોય અને વૃત્તિ પણ ન હોય. હશે, પણ તમે નાટક કે સિનેમા કદી જોયાં જ નથી એમ કહો એ કેમ મનાય ? ગાંધીજીએ પણ છેલ્લે છેલ્લે સિનેમાનાં કેટલાંક દૃશ્યો જોઈ લીધાં હતાં એમ યાદ આવે છે. એ નાટક કે ચલચિત્રોના કેટલાક પ્રસંગો તમને હસાવે છે, રડાવે છે, ભયભીત કરે છે, શૃંગાર અભિમુખ કરે છે, આશ્ચર્ય ઉપજાવે છે, જોમ અર્પે છે, ગુસ્સે કરે છે, કંટાળો ઉપજાવે છે. તમે જાણો છો આવા ભાવ ઉપજાવતા પ્રસંગો, ગીતો અને સંવાદો સાહિત્ય ને જ સર્જે છે ! આંખમાં આંસુ લાવતાં કરુણ મૃત્યુગીતો કે પ્રસંગો પણ સાહિત્ય બની રહે છે એમ આપ જાણશો એટલે આપને સાનંદાશ્ચર્ય સમજાશે કે હાલરડાંથી માંડી મૃત્યુનાં શોકગીત-મરસિયાં સુધી - એટલે બાળજન્મથી માંડી જીવન-અંત સુધી સાહિત્યનું વાતાવરણ વ્યાપી રહેલું છે. સાહિત્યને આપણે સમજીએ કે ન સમજીએ; સાહિત્ય સમજવાની આપણે ફુરસદ લઈએ કે ન લઈએ; સાહિત્ય પોતે જ ડગલે ને પગલે સામે આવી આપણા શ્વાસ સરખું જીવંત તત્ત્વ બની આપણને વીંટવાઈ જાય છે.

- રમણલાલ દેસાઈ

5 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

14

(1) વિનેશ અંતાણીનો જન્મ _____ તારીખે થયો હતો.

(A) 25-06-1946

(C) 27-06-1946

(B) 25-07-1946

(D) 28-07-1946

(2) વિનેશ અંતાણીના માતાનું નામ _____ છે.

(A) બચુબેન

(C) જયાબેન

(B) શાંતાબેન

(D) રમાબેન

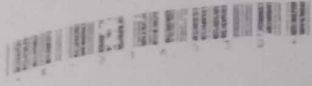
R-016022]

2

[Contd...

- (3) વિનેશ અંતાણીની પ્રથમ કૃતિ _____ છે.
- (A) નગરવાસી (C) પ્રિયજન
(B) આસોપાલવ (D) કાફલો
- (4) વિનેશ અંતાણીની પ્રથમ નવલકથા ઈ.સ. _____ માં પ્રગટ થઈ.
- (A) 1974 (C) 1976
(B) 1975 (D) 1978
- (5) નીચેનામાંથી _____ એ વિનેશ અંતાણી કૃત વાર્તાસંગ્રહ છે.
- (A) રણજણવું (C) ધાડ
(B) ધૂન્ય ભરી ખીણ (D) સરોવર
- (6) વિનેશ અંતાણીની હિન્દીમાંથી અનુવાદ કરેલ કૃતિ _____ છે.
- (A) એક ચીંથરુ સુખ (C) મૈલી ચદરિયા
(B) કોરા કાગજ (D) ઘરે બાહિરે
- (7) વિનેશ અંતાણીના સાહિત્ય સર્જનમાં _____ સાહિત્યકાર માર્ગદર્શક બની રહ્યા.
- (A) ધીરેન્દ્ર મહેતા (C) ઉમાશંકર
(B) સુંદરમ (D) યુનિલાલ મડિયા
- (8) ચારુના પતિનું નામ _____ છે.
- (A) દિવાકર (C) કુમાર
(B) નિકેત (D) નીરવ
- (9) 'દરિયો' _____ નું પ્રતીક બની રહે છે.
- (A) નિકેત (C) ચારુના પિતા
(B) દિવાકર (D) સુકેતુ
- (10) 'પ્રિયજન' નવલકથાની પ્રથમ આવૃત્તિ _____ માં પ્રગટ થઈ.
- (A) મે-1980 (C) મે-1981
(B) જૂન-1980 (D) જૂન-1981

- (11) ચાડુના પિતા વ્યવસાયે _____ હતા.
(A) પ્રોફેસર (C) કારકુન
(B) વકીલ (D) શિક્ષક
- (12) વિનેશ અંતાણીની 'પ્રિયજન' કૃતિ _____ નવલકથા પછી લખાઈ.
(A) આસોપાલવ (C) નગરવાસી
(B) કાફલો (D) ફાંસ
- (13) 'અહીં કોઈ રહેતું નથી' કૃતિનું સ્વરૂપ _____ છે.
(A) વાર્તાસંગ્રહ (C) નવલકથા
(B) નિબંધ સંગ્રહ (D) નાટક
- (14) 'રજનીગંધા' ફિલ્મ _____ વાર્તા પરથી બનેલી છે.
(A) યહી સય હૈ (C) સાચાં શમણાં
(B) સાચી વારતા (D) સાચી ગજિયાણિનું કાપડું

R-016030

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C605 : Hindi - Jansanchar Madhyam Lekhan
(जनसंचार माध्यम लेखन)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : (१) प्रत्येक प्रश्न के उत्तर सूचनानुसार लिखें ।
(२) किसी भी प्रश्न के सभी विभागों के उत्तर एक साथ लिखें ।

- १ जनसंचार का अर्थ बताते हुए भारत की प्राचीन संचार व्यवस्थाओं की चर्चा कीजिए । १४
- अथवा
- १ जनसंचार माध्यम के साधन एवं प्रकारों की चर्चा कीजिए । १४
- २ रेडियो वार्ता का अर्थ स्पष्ट करते हुए उसकी उपयोगिता स्पष्ट कीजिए । १४
- अथवा
- २ नाटक के लेखन के महत्व एवं तत्वों की समीक्षा कीजिए । १४
- ३ अखबार के महत्व एवं उपयोगिता पर प्रकाश डालिए । १४
- अथवा
- ३ रिपोर्टाज का स्वरूप स्पष्ट करते हुए उसके महत्व को समझाइए । १४
- ४ संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए : ७
- (क) फिल्म पटकथा लेखन ७
- अथवा ७
- समाचार वाचक के गुण । ७
- (ख) इंटरनेट का महत्व ७
- अथवा ७
- कमेन्ट्री का उपयोग । ७
- ५ (अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थान भरिए । १०
- (1) संचार शब्द का निर्माण _____ की चर धातु से होता है ।
- (A) हिन्दी (B) संस्कृत
- (C) उर्दू

[Contd...

R-016030]

- (2) विश्व गाँव की कल्पना का आधार विकसित _____ तंत्र ही है ।
 (A) नाटक (B) जनसंचार
 (C) कहानी
- (3) _____ में जनसंचार को मास कम्युनिकेशन कहा जाता है ।
 (A) जर्मन (B) लेटिन
 (C) अंग्रेजी
- (4) _____ ने अपने धर्मों का प्रचार लेखों और वैयक्तिक सम्पर्क द्वारा किया था ।
 (A) बुद्ध (B) अशोक
 (C) गुरुनानक
- (5) _____ विचारशील और संवेदनशील प्राणी है ।
 (A) पक्षी (B) जानवर
 (C) मनुष्य (D) वंश
- (6) मानव सभ्यता के विकास की कहानी _____ से प्रारंभ होती है ।
 (A) खेल (B) कर्म
 (C) संवाद (D) ज्ञान
- (7) 1887 में _____ में लावॉड ने टेलीग्राम की खोज की ।
 (A) जर्मनी (B) इंग्लेण्ड
 (C) जापान (D) फ्रांस
- (8) रिपोर्टाज _____ भाषा का शब्द है ।
 (A) जर्मन (B) ब्रिटेन
 (C) फ्रांसीसी (D) इटली
- (9) रिपोर्टाज विधा का जन्म _____ के आस-पास द्वितीय महायुद्ध से पहले हुआ है ।
 (A) 1934 (B) 1935
 (C) 1936 (D) 1937
- (10) रिपोर्टाज की शुरुआत _____ देश में हुई है ।
 (A) जर्मन (B) ब्रिटेन
 (C) फ्रांस (D) इटली
- (ब) सही (✓) या गलत (x) की पहचान कीजिए ।
- (1) भारत में इंटरनेट का आगमन 1996 में हुआ ।
- (2) संजय रनिंग कमेन्ट्री के पुरोधे माने जाते हैं ।
- (3) अखबार बिना कागज और बिना दूरी का माध्यम है ।
- (4) कठपूतली का खेल परम्परागत माध्यम है ।

R-016059

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April-2022

BA00C605 : Sociology - Mass Media

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

- 1 પ્રત્યાયનનો પ્રક્રિયાના મોડેલ સમજાવો. 14
અથવા
- 1 પ્રત્યાયન એટલે શું ? તેના કાર્યો અને વિકાર્યો વર્ણવો. 14
- 2 સમૂહ માધ્યમનો શાબ્દિક અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 14
અથવા
- 2 મુદ્રિત માધ્યમનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણો લખો. 14
- 3 પુસ્તકો અને મેગેઝીનોનું સ્વરૂપ અને અસરો સમજાવો. 14
અથવા
- 3 આધુનિક સમૂહ માધ્યમ તરીકે ટેલિવિઝનની કુટુંબ જીવન પરની અસરો વર્ણવો. 14
- 4 આધુનિકતાનો અર્થ સમજાવી. આધુનિકતા અને સમૂહ માધ્યમો સમજાવો. 14
અથવા
- 4 'વૈશ્વિકરણની અસરોના પરિબળ તરીકે સમૂહ માધ્યમો છે.' સમજાવો. 14
- 5 (અ) ખરાં ખોટા લખો : 7
 - (1) પ્રત્યાયન માટે બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ અનિવાર્ય છે.
 - (2) રાજકીય દુરુપયોગ પ્રત્યાયનનું વિકાર્ય છે.
 - (3) સમૂહ માધ્યમોં મુખ્ય બે પ્રકારના છે.
 - (4) ટી.વી. પરંપરાગત સમૂહ માધ્યમ છે.
 - (5) પુસ્તકો એ વિજ્ઞાણું માધ્યમ છે.
 - (6) મુદ્રિત માધ્યમો એક માર્ગી હોય છે.
 - (7) ઈન્ટરનેટ વિશ્વનું સૌથી મોટું જાણું છે.

R-016059]

1

[Contd...

(બ) જોડકાં જોડો :

- A
- (1) ઔપચારિક પ્રત્યાયન
 - (2) ઓસ ગુડ
 - (3) આધુનિકતા
 - (4) દૂરદર્શન
 - (5) ફેસબુકની શરૂઆત
 - (6) મેક લુહાન
 - (7) દાદા સાહેબ ફાળકે

- B
- (1) 1976
 - (2) માધ્યમ એ જ મેસેજ
 - (3) 2004
 - (4) ભારતીય ફિલ્મના પિતા
 - (5) ચોક્કસ દિશા
 - (6) પ્રત્યાયનનું પ્રથમ મોડેલ
 - (7) પ્રક્રિયા

ENGLISH VERSION

Instruction : All Questions carry equal marks.

- 1 Explain the model of communication process . 14

OR

- 1 What is Communication. Describe its functions. 14
- 2 Give the literal meaning of Mass Media. State its characteristics. 14

OR

- 2 Explain the meaning of print media and its characteristics. 14
- 3 Explain the format of books and magazines and Describe its effects. 14

OR

- 3 Describe the effects of television on family life as a modern mass media. 14
- 4 Give the meaning of modernity. Explain modernity and mass media. 14

OR

- 4 Explain 'The mass media as a factor in the effects of globalization.

5 (A) Write True or False :

07

- (1) Two or more persons are indispensable for communication.
- (2) Political abuse is the sale of communication.
- (3) There are two main types of mass media.
- (4) TV is a traditional mass media.
- (5) Books are electronic media.
- (6) Printed media is one way media.
- (7) The Internet is the largest web in the world.

(B) Match the following :

07

A	B
(1) Formal communication	(1) 1976
(2) OS good	(2) The media is the message
(3) Modernity	(3) 2004
(4) Doordarshan	(4) Father of Indian Film
(5) The beginning of facebook	(5) Specific direction
(6) McLuhan	(6) The first model of communication
(7) Dada Saheb Falke	(7) Process

R-016053

Seat No. _____

B. A. (Sem VI) Examination

April - 2022

BA00C606 : Sanskrit - Tarksangrah
(तर्कसंग्रह)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 (अ) नीयेनामांथी गमे ते षे टूंकनोध लपो : 8
(1) तर्कसंग्रह - शीर्षक
(2) पञ्चकर्माणि ।
(3) समवायः ।
(4) अभावः चतुर्विधः ।
- (ब) नीयेनामांथी गमे ते ञेक सभज्ञवो : 6
(1) रूपरहितस्पर्शवान् वायुः । स द्विविधो नित्यो अनित्यश्च ।
(2) ज्ञानाधिकरणम् आत्मा ।
- 2 (अ) इन्द्रियार्थसन्निकर्षः षड्विधः । - सभज्ञवो. 8
अथवा
(अ) प्रत्यक्ष प्रमाणां लक्षणं आपी तेना प्रकारेणी यर्या करो. 8
(ब) नीयेनामांथी गमे ते ञेक सभज्ञवो : 6
(1) संस्कारमात्रजन्यं ज्ञानं स्मृतिः ।
(2) यथार्थानुभवः चतुर्विधः ।
- 3 (अ) नीयेनामांथी गमे ते ञेक टूंकनोध लपो : 8
(1) सव्यभिचारः अनैकान्तिकः ।
(2) असिद्धः त्रिविधः । 6
(ब) नीयेनामांथी गमे ते ञेक सभज्ञवो :
(1) लिंगपरामर्श एव करणम् तस्मात् लिंगपरामर्श अनुमानम् ।
(2) संदिग्ध साध्यवान् पक्षः यथा धमूवत्वे हेतौ पर्वतः ।

[Contd...

4 (अ) नीचेनाभांथी गमे ते बे टूंक-नोंप लपो :

8

- (1) आकांक्षा योग्यता सन्निधि ।
- (2) आप्तवाक्यं शब्दः ।
- (3) वाक्यं द्विविधम् ।
- (4) स्मृतिः अपि द्विविधा ।

(ब) नीचेनाभांथी गमे ते अेक समज्जवो :

6

- (1) सर्वेषां प्रतिकूलवेदनीयं दुःखम् ।
- (2) निषिद्धकर्मजन्यः तु अधर्मः ।

5 (अ) नीचेनां जेउकां योग्य कभभां जेउो :

6

(अ)

(ब)

(1) द्रव्याणि	(A) स्मृतिः
(2) अभावः	(B) प्रमा
(3) संस्कारमात्रजन्यम्	(C) नवैव
(4) यथार्थानुभवः	(D) द्विविधम्
(5) मिथ्याज्ञानम्	(E) चतुर्विधम्
(6) अनुमानम्	(F) विपर्ययः

(ब) नीचेना प्रश्नोना योग्य विकल्प पसंद करी जवाब आपो :

8

(1) अन्नंभट्टना भते गुणोनी संप्या छे.

(A) 18	(B) 20
(C) 21	(D) 24

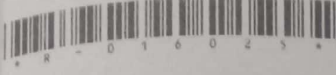
(2) समवाय छेय छे.

(A) अेक	(B) बे
(C) त्रण	(D) चार

(3) गन्धवती ।

(A) विशेषः	(B) आत्मनि
(C) पृथिवी	(D) समवायः

- (4) શરીરની અંદર ફરનારા વાયુને કહેવાય છે.
 (A) બુદ્ધિ (B) મન
 (C) આત્મા (D) પ્રાણ
- (5) નીચેનામાંથી કોનો અનુબંધ ચતુષ્ટયમાં સમાવેશ થતો નથી ?
 (A) અહંકાર (B) વિષય
 (C) પ્રયોજન (D) અધિકારી
- (6) પર અને અપર આ બે કોના પ્રકાર છે ?
 (A) સામાન્ય (B) કાર્ય
 (C) સંનિકર્ષ (D) સમવાય
- (7) કયા પ્રમાણમાં સાદૃશ્ય જ્ઞાન હોય છે ?
 (A) પ્રત્યક્ષ (B) ઉપમાન
 (C) અનુમાન (D) ઉપલબ્ધિ
- (8) અન્નંભક્તે પોતે નામની ટીકા લખી છે.
 (A) પદકૃત્ય (B) ભામતી
 (C) પદસ્પાર્થ (D) દીપિકા

R-016025

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C607 : Gujarati - Samaydvp Bhagavatikumar
Sharma

('સમયદ્વીપ' - ભગવતીકુમાર શર્મા)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી તરફના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) પ્રૂફ વાંચન કરી પેજને સીટનંબર લખી ઉત્તરવહી સાથે જોડો.

1 નવલકથા સ્વરૂપની વિભાવના સમજાવી, તેની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

વિસ્તૃત નોંધ લખો : (ગમે તે એક)

(અ) ગુજરાતી નવલકથાની વિકાસ રેખા.

(બ) શ્રી ભગવતીકુમાર શર્માનું જીવન અને સાહિત્ય સર્જન.

2 'સમયદ્વીપ' નવલકથાનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

'સમયદ્વીપ' નવલકથામાં સંસ્કૃતિ-સંઘર્ષની વ્યથા-કથા છે. નવા-જૂનાં જીવન મૂલ્યોનો તીવ્ર સંઘર્ષ નવલકથાનો પ્રધાન-વિષય છે.' - આ વિધાનની યથાર્થતા તપાસો.

3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 14

(1) 'સમયદ્વીપ' નવલકથામાં મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ.

(2) 'સમયદ્વીપ' નવલકથામાં જીવનદર્શન.

(3) 'સમયદ્વીપ' નવલકથાના સંવાદ.

(4) 'સમયદ્વીપ' નવલકથાનો પરિવેશ.

R-016025]

1

[Contd...

4 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

- (1) નવલકથા 'પોકેટ થિયેટર છે' એવી વ્યાખ્યા _____ એ આપી છે.
 (અ) કેફર્ડ (બ) એબેલ શેવેલ
 (ક) કામૂ (ડ) કાફકા
- (2) નવલકથાને હિન્દીમાં _____ કહેવામાં આવે છે.
 (અ) ઉપન્યાસ (બ) કહાની
 (ક) નોવેલ (ડ) કાદંબરી
- (3) ગુજરાતી ભાષાની પ્રથમ ઐતિહાસિક નવલકથા _____ છે.
 (અ) વનરાજ ચાવડો (બ) જય સોમનાથ
 (ક) કરણધેલો (ડ) પાટણની પ્રભુતા
- (4) 'નવલકથા સ્વરૂપ' ગ્રંથના લેખક _____ છે.
 (અ) રમણ સોની (બ) પ્રવીણ દરજી
 (ક) સુમન શાહ (ડ) શિરીષ પંચાલ
- (5) ભગવતીકુમાર શર્માનો જન્મ _____ તારીખે થયો હતો.
 (અ) 31-05-1930 (બ) 31-05-1932
 (ક) 31-05-1933 (ડ) 31-05-1934
- (6) નીચેનામાંથી _____ એ ભગવતીકુમાર શર્માનો વાર્તાસંગ્રહ છે.
 (અ) મન નહિ માને (બ) વીતી જશે આ રાત
 (ક) પડછાયા સંગ પ્રિત (ડ) દીપ સે દીપ જલે.
- (7) ભગવતીકુમાર શર્મા રચિત 'સ્પંદન પર્વ' અને 'પરવાળાની લિપિ' - કૃતિઓનું સ્વરૂપ _____ છે.
 (અ) કાવ્યસંગ્રહ (બ) વાર્તાસંગ્રહ
 (ક) નિબંધસંગ્રહ (ડ) અનુવાદ

(8) શ્રી _____ ને 'સમયદ્વીપ' કૃતિ લઘુનવલ કે નવલકથા વચ્ચેની સરહદ પર ક્યાંક ઊભી હોવાની પ્રતીતિ થઈ છે.

(અ) ડૉ. નટવરસિંહ પરમાર (બ) રાધેશ્યામ શર્મા

(ક) ડૉ. પ્રમોદકુમાર પટેલ (ડ) ડૉ. સુમન શાહ

(9) 'સમયદ્વીપ' નવલકથાની નાયિકાનું નામ _____ છે.

(અ) મીરા (બ) નીરા

(ક) રોમા (ડ) જયા

(10) 'સમયદ્વીપ' નવલકથામાં _____ નો દિવસ નવલકથાના નાયક નીલકંઠનાં કુટુંબનો મહત્વનો દિવસ હતો.

(અ) નવરાત્રિ (બ) દિવાળી

(ક) રક્ષાબંધન (ડ) શિવરાત્રિ

(11) 'એ અબ્રાહ્મણ છે ને ? એની સાથે એ પ્રકારનો જ વ્યવહાર કરજો' - 'સમયદ્વીપ' નવલકથામાં આ વિધાન _____ બોલે છે.

(અ) મહેશભાઈ (બ) જયાભાભી

(ક) શિવશંકર (ડ) ગૌરી બા

(12) "એમની માન્યતાઓ એમને મુબારક ! આપણે શા માટે એને પોષવી - પંપાળવી જોઈએ ?" આ વિધાન _____ બોલે છે.

(અ) મહેશભાઈ (બ) મારિયા

(ક) નીરા (ડ) ડૉ. સમીર

(13) નીલકંઠનું બાળપણ _____ ગામમાં વીત્યું હતું.

(અ) મુંબઈ (બ) દિલ્હી

(ક) સુરત (ડ) સૂરા

(14) 'સમયદ્વીપ' નવલકથાના અંતે _____ આવે છે.

(અ) ફોન (બ) પત્ર

(ક) તાર (ડ) કુરિયર

[Contd...

5 નીચેના શુદ્ધ ફકરાને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રૂફવાચન માટે વપરાતી નિશાનીઓનો ઉપયોગ કરી, અશુદ્ધ ફકરાની લેખન શુદ્ધિ ઉત્તરવહી સાથે જોડો : 14

બૂલોવાનો પરિચ્છેદ પાના નં. 5 પર આપેલ છે. 30

(શુદ્ધ ફકરો)

હિંદ માટે સ્વતંત્રતા દુર્લભ છે તેનું જ્ઞાન સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓને હતું. વિવિધતામાં વહેંચાયેલા દેશમાં સંપક્ષ્ય વિના સ્વતંત્રતા શક્ય નહોતી થઈ. અંગ્રેજ શાસનની નાગચૂડમાંથી છૂટવા વિપ્લવીઓ, સમર્થ વક્તાઓ, દેશની સ્થિતિના ઊંડા અભ્યાસીઓ, અથાક ચળવળીઓની સાથે તદ્દન નિઃસ્પૃહી, પ્રજાની નાડ પારખનાર મહાત્માની જરૂર હતી. સદ્ભાગ્યે દેશને બત્રીસ લક્ષણ ગાંધીજી મળ્યા. એમણે જ આ દેશને બિનસાંપ્રદાયિક, સર્વોદયી, લોકશાહી પ્રજાસત્તાક દેશ બનાવ્યો. એમને રાષ્ટ્રપિતારૂપે પૂજવા સુયોગ્ય છે.

R-016025

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C607 : Gujarati

('સમયદ્વીપ' - ભગવતીકુમાર શર્મા)

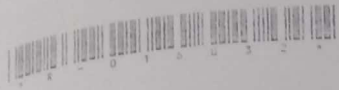
કેન્દ્ર : _____ પરીક્ષાર્થીનો બેઠક નં. : _____

નિરીક્ષકની સહી : _____ તારીખ : _____

સૂચના : નીચે આપેલ અશુદ્ધ ફકરામાંથી 14 ભૂલો શોધી પ્રૂફવાચન માટે વપરાતી નિશાનીઓનો ઉપયોગ કરી, અશુદ્ધ ફકરાની લેખન શુદ્ધિનું આ પેઈજ (પૃષ્ઠ) ઉત્તરવહી તરીકે તમારી ઉત્તરવહીના અંતે જોડો.

અશુદ્ધ ફકરો

હિંદ માટે સ્વતંત્રતા દુર્લભ છે તેનું જ્ઞાન સ્વા તંત્ર્ય સેતાનીઓને હતું વિવિધતામાં એકતા વહેંચાયેલા દેશમાં સંપૈટ્ય વીના સ્વતંત્રતા શક્ય નહોતી થઈ. શાસનની અંગ્રેજ નાગ ચૂડમાંથી છૂટવા વિદ્યાર્થીઓ, વિપ્લવીઓ, સમર્થ વક્તાઓ દેશની સ્થિતિના ઉંડા અભ્યાસીઓ અતાક ચળવળીઓની સાથે તદન નિઃસ્પૃહી પ્રજાની નાડપારખનાર મહાત્માનિ જરૂર હતી. સદ્ભાગ્ય દેસને બત્રીસ લક્ષણા ગાંધીજી મળ્યા. એમણે જ આ દેશને બીનસાંપ્રદાઈક સર્વોદઈ લોકશાહી સરમુખત્યાર શાહી પ્રજાસત્તાક દેશ બનાવ્યો એમને રાષ્ટ્રપિતારૂપે પૂજવા સુયોગ્ય છે.

2 COPY

R-016032

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

April - 2022

BA00C607 : Hindi -

Pradeshik Bhasha Sahitya - Gujarati

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गुजराती भाषा के उद्भव और विकास पर प्रकाश डालिए । १४
अथवा
- १ गुजराती साहित्य के मध्यकाल का विस्तृत परिचय दीजिए । १४
- २ प्राचीन गुजराती साहित्य की प्रवृत्तियों पर प्रकाश डालिए । १४
अथवा
- २ गुजराती साहित्य के आधुनिक काल के उपविभाजन की युक्तियुक्त चर्चा कीजिए । १४
- ३ मध्यकालीन ज्ञानमार्गी कवि अखा का परिचय दीजिए । १४
अथवा
- ३ मध्यकालीन गुजराती साहित्य में प्रेमानंद के प्रदान की चर्चा कीजिए । १४
- ४ 'मानवी नी भवाई' पन्नालाल पटेल का सर्वश्रेष्ठ प्रादेशिक उपन्यास (नवलकथा) है । - चर्चा कीजिए । १४
अथवा
- ४ संक्षेप में लिखिए : १४
(अ) 'काव्यमंगला' कृति का संक्षिप्त परिचय ।
(ब) 'आंगलियात' कृति का संक्षिप्त परिचय ।

R-016032]

1

[Contd...

- (अ) सही विकल्प चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए ।
- (1) _____ युग को गोवर्धन युग कहा गया है।
(पंडितयुग, सुधारकयुग, गांधीयुग)
 - (2) पन्नालाल पटेल की _____ नवलकथा (उपन्यास) को ज्ञानपीठ पुरस्कार मिला है । (मानवीनी भवाई, वात्रक के किनारे, जीवन रंग)
 - (3) भक्त कवि अखा व्यवसाय से _____ थे । (सुनार, लोहार, बुनकर)
 - (4) गुजराती की हास्यरस की प्रथम नवलकथा _____ है ।
('भद्रभद्र, आंगलियात, कादंबरी की माँ')
 - (5) _____ साहित्यकार को 'निश्चिथ' संग्रह पर ज्ञानपीठ पुरस्कार मिला है। (उमाशंकर जोशी, सुंदरम्, जयंति दलाल)
 - (6) _____ ग्रंथ की शोभायात्रा साहित्य के इतिहास की विरल घटना है।
(संदेश रासक, सिद्धहेम, रणमल छंद)
 - (7) गांधीयुग के _____ कवि को राष्ट्रीय शायर का उपनाम मिला है।
(सुंदरम्, झवेरचंद मेघाणी, उमाशंकर जोशी)
 - (8) गुजराती साहित्य में गद्य के पिता _____ को कहा जाता है ।
(नर्मद, दलपतराम, नवलराम)
 - (9) फागुकाव्य _____ काल की कविता का काव्यप्रकार है ।
(प्राचीन, मध्य, आधुनिक)
 - (10) गुजराती साहित्य के प्रथम विवेचक (समीक्षक) _____ है ।
(नवलराम, दलपतराम, केशव हर्षद ध्रुव)

(ब) सही या गलत बताइए ।

- (1) आचार्य केशव हर्षद ध्रुवने गुजराती भाषा के विकास को तीन खंडों में विभाजित किया है ।
- (2) सुंदरम् को 'काव्यमंगला' के लिए रणजितराम सुवर्णचंद्रक मिला था।
- (3) साक्षरयुग को नर्मदयुग कहा गया है ।
- (4) 'सरस्वतीचंद्र' में पूर्व और पश्चिम की संस्कृति का समन्वय है ।

R-016061

B. A. (Sem. VI) Examination
April - 2022

Seat No. _____

BA00C607 : Criminology

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 અપરાધનો અર્થ આપી, અપરાધના લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
અપરાધના પ્રકારો જણાવો.
- 2 અપરાધશાસ્ત્રની વર્તમાન સમયમાં તેની પ્રસ્તુતતા સમજાવો. 14
અથવા
ભારતમાં અપરાધશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ વિકાસ વર્ણવો.
- 3 અપરાધની મનોવૈજ્ઞાનિક વિચારધારા વર્ણવો. 14
અથવા
અપરાધની સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા તરીકે છાપ મારવાનો સિદ્ધાંત વર્ણવો.
- 4 વિભિન્ન સહવાસનો સિદ્ધાંત વર્ણવો. 14
અથવા
સામાજિક બંધનનો સિદ્ધાંત વર્ણવો.
- 5 (અ) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો : 7
(1) અપરાધી વર્તન સામાજિક પરિસ્થિતિની ઉપજ છે.
(2) આધુનિક અપરાધશાસ્ત્રના પિતા લોમ્બ્રોસો હતા.
(3) અપરાધએ હેતુપૂર્વકની ક્રિયા નથી.
(4) કાયદાનો ભંગ કરવો એ અપરાધ નથી.
(5) પાપ કરવું એ અપરાધ છે.
(6) અપરાધનો ઉપસંસ્કૃતિનો સિદ્ધાંત સિમેલે આપ્યો છે.
(7) બકેરિયાએ અપરાધના ઈતિહાસનો અભ્યાસ કર્યો.

[Contd...

(બ) જોડકાં જોડો :

A	B
(1) એનોમીનો સિદ્ધાંત	(1) જેરેમી બેન્થમ
(2) પ્રતિભાવનો સિદ્ધાંત	(2) એડવીન શૂર
(3) નિર્ણયાત્મક વિચારધારા	(3) ચાર્લ્સ કૂલે
(4) દર્પણ સ્વત્વનો ખ્યાલ	(4) લેન્ડ સ્મિથ
(5) અફીણના વ્યસનીઓનો અભ્યાસ	(5) લેમર્ટ
(6) પ્રત્યક્ષવાદી વિચારધારા	(6) ઈમાઈલ દુર્ખિમ
(7) ભૂતલક્ષી અર્થઘટનનો ખ્યાલ	(7) ઈટાલીમાં ઉદ્ભવ

ENGLISH VERSION

- 1 Give the meaning of crime. Explain the characteristics of crime. 14

OR

Explain the types of crime.

- 2 Explain the relevance of criminology in present times. 14

OR

Explain the emergence and development of criminology in India.

- 3 Explain the Psychological ideology of crime. 14

OR

Explain the implication of labeling approach as a sociological ideology of crime.

- 4 Explain the theory of different cohabitation. 14

OR

Explain the theory of Social Bond.

- 5 (a) Say whether the sentence are True or False. 7
- (1) Criminal behaviour is a product of social situation.
 - (2) The father of modern criminology was Lombroso.
 - (3) Crime is not intentional action.
 - (4) Breaking the law is not crime.
 - (5) Sin is a crime.
 - (6) Simmel has given the theory of subculture of crime.
 - (7) Bakeryia studied the history of crime.

(b) Match the following : 7

A	B
(1) Anomie theory	(1) Jeremy Bentham
(2) Theory of response	(2) Edwin Shur
(3) Judgemental theory	(3) Charles Cooley
(4) Concept of looking
glass self	(4) Land Smith
(5) A study of opium addicts	(5) Lemrt
(6) Positivism ideology	(6) Emile Durkheim
(7) The concept of
geopolitical interpretation	(7) Emergence in Italy

[200/6-2]